

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра словацької філології**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан філологічного
факультету

Юрій БІДЗІЛЯ

«16» вересня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРЕТИЧНА ГРАМАТИКА ЧЕСЬКОЇ МОВИ

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035. Філологія.
Предметна спеціальність (Спеціалізація) (за наявності)	035.038. Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша-чеська
Освітня програма	Чеська мова та література
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	чеська

Робоча програма навчальної дисципліни «Теоретична граматика чеської мови» для здобувачів 1 курсу ОС «магістр» галузі знань 03 Гуманітарні науки спеціальності 035. Філологія предметної спеціалізації 035.038. Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша-чеська освітньої програм «Чеська мова та література».

Розробник: Петріца Н.М., доцент, кандидат філологічних наук, завідувач кафедри словацької філології

Юсип-Якимович Ю.В., доцент, кандидат філологічних наук, доцент кафедри словацької філології

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри словацької філології

протокол № 1 від 30 серпня 2022 р.

Завідувач кафедри доц. Петріца Н.М.

Схвалено науково-методичною комісією філологічного факультету

протокол № 1 від «16» вересня 2022 р.

Голова науково-методичної комісії Шаркань В.В.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 6	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 180	1	1
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 6,2	1	1
	Лекції:	
	40	14
	Практичні (семінарські):	
	28	6
Вид підсумкового контролю: екзамен	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: усний	Самостійна робота:	
	112	160

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «**Теоретична граматика чеської мови**» є ознайомлення студента з основними проблемами сучасної теоретичної граматики чеської мови, поглиблення знань студентів про морфологію та синтаксис чеської мови, удосконалення навичок морфолого-синтаксичного розбору речення.

Відповідно до ОП «Чеська мова та література» вивчення дисципліни «**Теоретична граматика чеської мови**» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких загальних (ЗК) компетентностей спеціальності (ЗК 03, ЗК 04, ЗК 06, ЗК 07) та фахових (ФК) компетентностей спеціальності (ФК01, ФК04):

ЗК03 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації зрізних джерел.

ЗК04 Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК06 Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК07 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ФК01. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах.

ФК04 Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вивчення навчальної дисципліни «**Теоретична граматика чеської мови**» не передбачає жодних передумов вивчення, оскільки вивчається на 1 курсі у 1 семестрі.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до ОП «Чеська мова та література» вивчення навчальної дисципліни «**Теоретична граматика чеської мови**» повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.	ПРН02.
Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці.	ПРН07.
Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.	ПРН09.
Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.	ПРН11.
Дотримуватися правил академічної доброчесності.	ПРН12

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «**Теоретична граматика чеської мови**»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
вміти вільно володіти українською та чеською мовами, письмово та усно комунікувати цими мовами, презентувати результати досліджень українською та чеською мовами;	ПРН02
вміти аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці;	ПРН07
знати типологічні характеристики граматичної будови сучасної чеської мови; теоретичні основи морфологічної та синтаксичної систем чеської мови; проблемні питання теоретичної граматики та шляхи їх вирішення, що пропонуються в рамках різних лінгвістичних шкіл та напрямів (традиційному, структурному, генеративному, когнітивному).	ПРН09
вміти розумітися на проблемних питаннях теоретичної граматики та висловлювати свою точку зору на те чи інше граматичне явище; аналізувати різноманітні джерела з теоретичної граматики чеської мови (підручники, монографії), аналізувати морфологічні та синтаксичні явища чеської мови; порівнювати та узагальнювати явища граматичного рівня чеської та рідної мов.	ПРН11
знати правила дотримання академічної доброчесності та дотримуватися її;	ПРН12

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання з дисципліни «**Теорія і методологія наукових досліджень**» є: поточний контроль на практичних заняттях, контроль результатів опанування тем і виконання завдань, запланованих у межах самостійної й індивідуальної роботи (як-от: реферат, наукове есе, стаття, тези, доповідь); підсумковий контроль здійснюється у формі модульної роботи та заліку.

Під час навчання використовуються такі **основні методи**: 1) традиційні: вербальні (розповідь, пояснення, бесіда, навчальна дискусія), наочні (ілюстрування, метод самостійного спостереження студента), проблемний, аналітико-синтетичний методи, індукція, дедукція, порівняння, узагальнення; 2) інтерактивні методи (*принцип відкритого зворотного зв'язку*); 3) методи контролю і самоконтролю в навчальній діяльності.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: усне опитування, виступи студентів під час обговорення питань, виконання вправ, підготовка рефератів, доповідей, презентацій.

Форма модульного контролю: письмова модульна контрольна робота.

Форма підсумкового семестрового контролю: усний екзамен.

Поточний контроль навчальних досягнень здійснюється на *практичних заняттях*. Практичні заняття передбачають тематичну перевірку засвоєння студентами теоретичних питань курсу, перевірка самостійної роботи студентів та виконаних індивідуальних завдань.

Самостійна робота включає: опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу; вивчення окремих тем питань, що передбачені для самостійного опрацювання; поглиблене вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації; підготовка до практичних занять. До *індивідуальної роботи* у процесі вивчення навчальної дисципліни відносяться творчі й індивідуальні навчально-дослідні завдання, зокрема: підготовка презентацій, рефератів, доповідей; анотація опрацьованої наукової літератури, статей, досліджень.

Критерії поточного контролю *Поточний контроль навчальних досягнень* упродовж семестру здійснюється за такими *критеріями*:

- опрацювання в повному обсязі змісту тем практичних занять та активна участь у всіх видах навчальної діяльності під час заняття – 30 б.;
- виконання індивідуальних завдань – 20 б.

Знання, вміння та навички студентів оцінюються на основі якості виконання вказаних конкретизованих завдань. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за результатами поточного контролю протягом одного модуля, – 50 б.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Самостійна робота	Модульна контроль на робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	20	50	100
5	5	5	5	5	5			

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Самостійна робота	Модульна контроль на робота	Сума
T7	T8	T9	T10	T11	T12	20	50	100
5	5	5	5	5	5			

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	6	30	6	30
Індивідуальні завдання (презентація, реферат, доповідь)	2	20	2	20
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

До модульного контрольної оцінювання допускаються всі студенти. При визначенні оцінки за модуль враховуються результати модульної контрольної роботи (МКР) та поточного контролю під час практичних занять, самостійної роботи.

МКР складається з двох блоків завдань.

Перший блок (1-30 балів) містить висвітлення теоретичних питань навчальної дисципліни.

Другий блок (1-20 балів) містить практичні завдання з морфології та синтаксису чеської мови.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

До підсумкового (семестрового) контролю з навчальної дисципліни не допускаються студенти, які не виконали усі види обов'язкових практичних робіт, передбачених робочою програмою, а також підсумкова модульна оцінка яких становить менше 35 балів. Студент, який за результатами модульних контролів отримав оцінку «F» (0-34 бали), повинен до проведення підсумкового (семестрового) контролю покращити цю оцінку принаймні до показника FX (≥ 35 балів) під час чергування викладача на кафедрі. Без такого покращання він до підсумкового (семестрового) контролю не допускається.

Відповідно до «Положення про порядок та методикку проведення семестрових (курсових) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті» (затверджено Наказом Ректора ДВНЗ «УжНУ» № 698/01-17 від 08.05.2015 р.), знання здобувачів оцінюється як з теоретичної, так і з практичної підготовки за такими критеріями:

оцінку «відмінно» (90-100 балів, A) заслуговує здобувач, який: - всебічно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом; - вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях; - засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою; - засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває; - вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію; - самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

оцінку «добре» (82-89 балів, B) – заслуговує здобувач, який: - повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях; - має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування; - під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправив, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

оцінку «добре» (74-81 бал, C) заслуговує здобувач, який: - в цілому навчальну програму засвоїв, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок; - вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність; - опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

оцінку «задовільно» (64-73 бали, D) – заслуговує здобувач, який: - знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії; - виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок; - ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою; - допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) – заслуговує здобувач, який: - володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого

навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється здобувачу, який: виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

оцінка «незадовільно» (35 балів, F) – виставляється здобувачу, який: - володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім; - допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою; - не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	Для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	зараховано
74-81	C	добре	зараховано
64-73	D	задовільно	зараховано
60-63	E		зараховано
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1

Основи теоретичної граматики. Синтаксис

Тема 1. Теоретична граматика як наукова дисципліна.

Теоретична граматика та практична граматика. Морфологія і синтаксис як два частини лінгвістичного опису. Моделі лінгвістичного опису. Мова як семіотична система. Класифікація мовних одиниць на односторонні і двосторонні, сегментні і суперсегментні. Сегментні мовні рівні. Ізоморфізм в організації мовних одиниць. Мова як система і структура. Системний і структурний підходи до мови. Мова і мовлення. Парадигматичні та синтагматичні відношення між мовними одиницями.

Тема 2. Основні граматичні поняття чеської мови.

Категоріальний склад слів. Граматичне значення проти лексичного значення. Види граматичних значень. Граматична форма та її види. Градація аналітичних форм. Відносність поділу граматики на морфологію і синтаксис. Корелятивна роль синтетичних і аналітичних форм у сучасній чеській мові та типологія мов. Граматична категорія. Протиставна основа граматичної категорії. Види опозицій. Опозиційна редукція граматичних форм.

Тема 3. Граматичні класи слів у чеській мові.

Поняття частин мови. Підходи до розрізнення частин мови. Принципи класифікації слів. Традиційні критерії поділу на частини мови. Умовно-функціональні частини мови. Проблема службових частин мови. Міграційні процеси слів. Теорія синтаксичних класів слів.

Тема 4. Синтаксичні поняття у чеській мові. Словосполучення та речення.

Синтаксис як частина граматики. Основні синтаксичні поняття. Різні підходи до поняття синтаксису. Синтаксична будова речення. Семантична будова речення. Методи синтаксичних досліджень. Поняття словосполучення. Типи синтаксичних відношень в словосполученні. Критерії класифікацій словосполучень. Проблема предикативного словосполучення.

Тема 5. Теорії простого речення в сучасній чеській лінгвістиці

Поняття про речення; його відмінність від слова і групи слів. Класифікації речення. Традиційна модель частин речення. Самостійні елементи речення. Вербоцентрична концепція речення. Обов'язкові та факультативні відношення в реченні. Поняття простого речення. Парадигматичне вивчення простого речення. Ядро і трансформація речення. Процедури деривації. Дослідження речень у когнітивній лінгвістиці

Тема 6. Поняття складного речення в сучасній чеській лінгвістиці

Поняття про складносурядне речення. Розрізнення складнопідрядних і складносурядних речень. Проблема складносурядного речення. Види координації. Класифікація складнопідрядних речень. Одночленний і двочленний комплекс речення. Монолітні та роздільні комплекси. Види підпорядкування. Класифікація складних речень у когнітивній лінгвістиці.

Модуль 2. Морфологія

Тема 7. Іменник як частина мови.

Загальна характеристика іменника. Морфологічні та синтаксичні характеристики іменника. Проблема категорії роду. Категорія відмінка. Категорія числа. Словотвір іменників.

Тема 8. Дієслово як частина мови.

Загальна характеристика дієслова. Морфологічні та синтаксичні характеристики дієслова. Поняття транспозиції. Класифікація дієслова: морфологічні, лексико-морфологічні, лексико-синтаксичні, синтагматичні. Категорії особи і числа дієслова. Поняття часу. Граматичні та лексичні позначення часу. Поняття виду дієслова. Поняття стану та

Модуль 2						
Тема 7. Іменник як частина мови.	15	4	2			9
Тема 8. Дієслово як частина мови.	15	4	2			9
Тема 9. Прикметник як частина мови.	15	4	2			10
Тема 10. Займенник як частина мови.	14	2	2			10
Тема 11. Числівник як частина мови.	14	2	2			10
Тема 12. Службові частини чеської мови.	18	4	4			10
Модульна контрольна робота	2	2				
Разом за модуль	94	22	14			58
Разом за семестр	180	40	28			112

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: заочна					
	у тому числі					
	Усього	лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
1-й семестр						
Модуль 1						
Тема 1. Теоретична граматики як наукова дисципліна.	13	1				12
Тема 2. Основні граматичні поняття чеської мови.	11	1				10
Тема 3. Граматичні класи слів у чеській мові.	16	1				15
Тема 4. Синтаксичні поняття у чеській мові.	13	1	2			10
Тема 5. Теорії простого речення в сучасній чеській лінгвістиці.	16	1				15
Тема 6. Поняття складного речення в сучасній чеській лінгвістиці	17	2				15
Разом за модуль	86	7	2			77
1-й семестр						
Модуль 2						
Тема 7. Іменник як частина мови.	18	2	2			14
Тема 8. Дієслово як частина мови.	18	1	2			15
Тема 9. Прикметник як частина мови.	16	1				15
Тема 10. Займенник як частина мови.	16	1				15
Тема 11. Числівник як частина мови.	15	1				14
Тема 12. Службові частини чеської мови.	11	1				10
Разом за модуль	94	7	4			83
Разом за семестр	180	14	6			160

6.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Теоретична граматики як наукова дисципліна.	2	
2	Тема 2. Основні граматичні поняття чеської мови.	2	
3	Тема 3. Граматичні класи слів у чеській мові.	2	
4	Тема 4. Синтаксичні поняття у чеській мові.	2	2
5	Тема 5. Теорії простого речення в сучасній чеській лінгвістиці	2	
6	Тема 6. Поняття складного речення в сучасній чеській лінгвістиці	4	
7	Тема 7. Іменник як частина мови.	2	2
8	Тема 8. Дієслово як частина мови.	4	2
9	Тема 9. Прикметник як частина мови.	2	
10	Тема 10. Займенник як частина мови.	2	
11	Тема 11. Числівник як частина мови.	2	
12	Тема 12. Службові частини чеської мови.	2	
	Разом	28	6

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Взаємодія граматики з іншими дисциплінами лінгвістичного курсу.	9	12
2	Граматична категорія у чеській мові.	9	10
3	Структурний підхід до класифікації частин мови.	9	15
4	Методи синтаксичних досліджень.	9	10
5	Критерії класифікацій словосполучень Традиційний поділ речення за комунікативним призначенням доповідач	9	15
6	Проблема прямої, непрямої мови	9	15
7	Словотвір іменників у чеській мові	9	14
8	Синтаксичні характеристики дієслова у чеській мові	9	15
9	Синтаксичні характеристики прикметника у чеській мові	10	15
10	Синтаксичні характеристики займенника у чеській мові.	10	15
11	Синтаксичні характеристики числівника у чеській мові.	10	14
12	Стилістичні особливості вживання службових частин мови.	10	10
	Разом	112	160

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

1. Технічні засоби: проектор.
2. Обладнання: комп'ютерний клас.

3. Програмне забезпечення: інформаційні технології та засоби електронного навчання: Microsoft Office; система електронного навчання Moodle; внутрішня корпоративна електронна пошта УжНУ.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Akademická gramatika spisovné češtiny / Ftantišek Šticha a kol. Praha: Academia, 2013.
2. Šticha F. Velká akademická gramatika spisovné češtiny II. díl Morfologie. Praha: Academia, 2022.
3. Akademická příručka českého jazyka / Eds. Markéta Pravdová, Ivana Svobodová. 2., rozšířené vydání. Praha: Academia, 2019. Режим доступу: <http://prirucka.ujc.cas.cz/>
4. Петріца Н.М., Юсип-Якимович Ю.В. Теоретична граматики чеської мови: методичні рекомендації до проведення практичних занять для студентів 1 курсу ОПП «Чеська мова та література» ОС магістр галузі знань 03 «Гуманітарні науки» спеціальності 035 «Філологія» спеціалізації 035.038. «Слов'янські мови та літератури (переклад включно) перша - чеська». Ужгород, 2023. 30 с.

Допоміжна література

1. Akademický slovník současné češtiny [Електронний ресурс] / Ústav pro jazyk český Akademie věd České republiky. – Режим доступу: <http://www.slovníkcestiny.cz/uvod.php>
2. Cvrček V. a kol. Mluvnice současné češtiny. 1, Jak se píše a jak se mluví. Praha : Univerzita Karlova, 2015.
3. Cvrček V. Regulace jazyka a Koncept minimální intervence. Praha : NLN, ÚČNK, 2008.
4. Čermák F. Lexikon a sémantika. Praha: NLN, 2010.
5. Čermák F. Morfematika a slovo tvorba češtiny. PRAHA: NLN, 2012.
6. Kapitoly z dějin české jazykovědné bohemistiky / eds. Petr Karlík, Marie Krčmová, Jana Pleskalová, Radoslav Večerka. – Praha: Academia, 2007. – 683 s.
7. Nový encyklopedický slovník češtiny [Електронний ресурс] / Ed. Petr Karlík, Marek Nekula, Jana Pleskalová. – Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2017. – Sv.1–2. – Режим доступу: <https://www.czechency.org/slovník/>
8. Příruční mluvnice češtiny / Eds. Petr Karlík, Marek Nekula, Zdenka Rusínová. – Vydání 2., opravené. – Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2012.
9. Sojka P. Konkurence spisovných koncovek ve 3. os. pl. ind. prez. akt. sloves vzoru sází ve zpravodajské rubrice serveru iDNES. Naše řeč. 2015, 98(4), s. 190-205.
10. Šticha F. (ed.) Možnosti a meze české gramatiky. Praha : Academia, 2006.
11. Šticha F. (ed.) Kapitoly z české gramatiky. Praha : Academia 2011.
12. Šticha F. a kol. (eds.) Gramatika a korpus. Sborníky z konferencí. Praha: ÚJČ AV ČR, 2007, 444 s.
13. Uličný O. (ed.). Studie k moderní mluvnici češtiny. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013. 147 s.
14. Петріца Н.М. Сучасна чеська літературна мова. Синтаксис: навчально-методичний комплекс дисципліни з практикумом. / рец.: С.М. Пахомова, Л. Т. Буднікова. Ужгород, 2023. 50 с. <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/50069>
15. Юсип-Якимович Ю.В. Сучасна чеська літературна мова. Морфологія: коментар, вправи, тести; навч.-метод. посіб. / рец.: Н.М. Петріца, Л.Т. Буднікова. Ужгород, 2022. 99 с. <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/43327>

Інформаційні ресурси

Bibliografie české lingvistiky / [Електронний ресурс] / Ústav pro jazyk český Akademie věd České republiky. – Режим доступу: <https://bibliografie.ujc.cas.cz/search-form>

Český národní korpus [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.korpus.cz/>

Dotazy z jazykové poradny [Електронний ресурс] / Ústav pro jazyk český Akademie věd České republiky. – Режим доступу: <https://dotazy.ujc.cas.cz/>

Elektronické slovníky a zdroje [Електронний ресурс] / Ústav pro jazyk český Akademie věd České republiky. – Режим доступу: <http://www.ujc.cas.cz/elektronicke-slovniky-a-zdroje/>

Internetová jazyková příručka [Електронний ресурс] / Ústav pro jazyk český Akademie věd České republiky. – Режим доступу: <http://prirucka.ujc.cas.cz/>

Ústav pro jazyk český Akademie věd České republiky [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ujc.avcr.cz/>

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 2023 / 2024 н.р. без змін; зі змінами (Додаток).
(потрібне підкреслити)

протокол № 1 від « 30 » серпня 2023 р. Завідувач кафедри [підпис] Гензійук Н.М.
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від « ___ » _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від « ___ » _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від « ___ » _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)